



مرکز مجاز امام صادق (علیه السلام)

## اصول الفقه ( مباحث الفاظ )

مشتق ۶

جلسه ۴۵

استاد جیدی

### اختلاف مشتقات از حیث مبدأ

توهم: برخی از اصولیون معتقدند که نزاع مشتق در مشتقاتی که حمل بر ذات می‌شوند، جاری نیست؛ مانند: نجار، خیاط و...؛ آنها معتقدند که مشتق در این موارد، برای اعم از متلبس و منقضی وضع شده است و منشأ این توهم این است که این مشتقات بر کسی که تلبس به مبدأ از او منقضی شده صادق است.  
جواب توهم:

غفلت از معنای مبدأ که مصحح صدق مشتق است، منشأ این توهم می‌باشد؛ زیرا در مشتقات مختلف، مبدأ فرق می‌کند؛ زیرا مبدأ گاهی از فعلیات است، گاهی از ملکات و گاهی از حرفه‌ها.

مثلاً در شخص نجار، انقضاء در آنها قابل تصور نیست؛ مگر زمانی که حرفه نجاری از او سلب شود. در آخر می‌توان گفت که زوال و انقضاء، در هر چیزی به حسب خودش می‌باشد و نزاع در مشتقات، به لحاظ وضع هیئات با قطع نظر از خصوصیات مبادی‌ای است که مواد بر آنها دلالت می‌کنند.